

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1426

Vragen van het lid **Leijten** (SP) aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de verdeling van topsportgelden door NOC*NSF* (ingezonden 17 januari 2013).

Antwoord van minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 27 februari 2013) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr. 1143.

Vraag 1

Kent u het artikel «Toptienambitie maakt meer stuk dan de sport lief is»? Kloppen de feiten, zoals beschreven in deze reconstructie over de herverdeling van topsportgelden door NOC*NSF?¹

Antwoord 1

Ja, ik ben bekend met dit artikel. De feiten als het gaat over welke takken van sport wel of geen geld krijgen kloppen.

Vraag 2

Wat vindt u er van dat diverse takken van sport de klos zijn, met als gevolg dat in deze «minder kansrijke» sporten minder mogelijkheden zijn voor talenten zich te ontwikkelen en dat topsportprogramma's worden beëindigd? Is het eigenlijk wel realistisch om nu al voor 2016 en 2020 in te schatten of in een bepaalde sport wel of geen Olympische medailles behaald zouden kunnen worden? Zijn deze sporten eigenlijk wel «minder kansrijk»?

Antwoord 2

De sportbonden hebben op de Algemene Ledenvergadering van NOC*NSF van januari 2012 met grote meerderheid ingestemd met de Sportagenda 2013–2016, waarin deze keuze voor de top-10 ambitie en focusgedachte is vastgelegd. Ik beschouw dit als een verantwoordelijkheid van de sport, die door mij wordt ondersteund.

Met de focus top 10 wordt geïnvesteerd in kansrijke sporten voor nu en in de toekomst. Vanwege de toenemende internationale concurrentie is het maken van keuzes de enige kans om de top 10 ambitie te realiseren.

¹ Volkskrant, 20 december 2012

Van NOC*NSF begrijp ik dat het realistisch is om de kansrijkheid voor 2016 en 2020 nu al in te schatten. De weg naar het podium duurt voor sporters gemiddeld acht jaar en er bestaat in de sportwereld nu al een beeld in welke sporten mogelijk succes behaald kan worden en welke sporters daarin kunnen gaan presteren in 2016 en 2020.

Vraag 3

Welke gevolgen heeft deze herverdeling voor de in het artikel genoemde sporten, zoals badminton, waterpolo, ijshockey, wielrennen, atletiek, volleybal, cricket, synchroonzwemmen en schoonspringen?

Antwoord 3

Een aantal van de genoemde sporten zal na een afbouwregeling geen middelen meer ontvangen voor de financiering van hun topsportprogramma's. Dit geldt voor badminton, waterpolo heren, ijshockey, atletiek (deels), cricket, synchroonzwemmen en schoonspringen. Waterpolo dames, atletiek (sprint en meerkamp) en 5 wielrendisciplines behoren wel tot de focussporten.

De sporten die buiten de focus vallen, ontvangen van NOC*NSF zijde een afbouwregeling gebaseerd op de LOTTO-basisfinanciering. Verder komt een aantal topsportonderdelen in aanmerking voor een afbouwsubsidie van VWS. Vanaf 2015 ontvangen de programma's buiten de focus geen topsportmiddelen meer.

Vraag 4

Wat vindt u er van dat bij veel sportbonden het beeld bestaat dat het medailleklassement heilig is verklaard, en dat scoren in 2016 en 2020 belangrijker is dan het in stand houden van programma's waarin jarenlang is geïnvesteerd met het oog op de toekomst? Wat is uw visie hierop?

Antwoord 4

Zoals gezegd hebben de sportbonden zelf met grote meerderheid ingestemd met de top-10 ambitie en de focusgedachte.

Naar ik begrijp van NOC*NSF is het proces van herverdeling van de topsportmiddelen op basis van de uitgangspunten in de sportagenda op een transparante en objectieve manier verlopen.

Vraag 5

Wat is uw mening over dit specifieke besluitvormingsproces, waarop ook vanuit diverse sportbonden stevige kritiek klinkt?

Antwoord 5

De kritiek van individuele sportbonden is met name het gevolg van teleurstelling over de consequenties van de focus voor hun eigen programma's. En dat is ook logisch, aangezien het besluit voor de topsportprogramma's van de betreffende bond ingrijpend kan zijn.

In het verlengde van de nieuwe Sportagenda 2013–2016 hebben de sportbonden tijdens de Algemene Ledenvergadering van NOC*NSF ingestemd met de optimalisatie van de governance rondom de verdeling van de collectieve middelen. Het beoordelings- en besluitvormingsproces over de verdeling van de Top 10-middelen is door NOC*NSF vooraf naar alle bonden gecommuniceerd. Alle door de sportbonden ingediende plannen zijn besproken en beoordeeld. Daarnaast is er een inhoudelijke toets uitgevoerd door een onafhankelijk Expertpanel. Verder is dit procesmatig getoetst door een Auditcommissie. Op een transparante manier is op deze wijze inzicht gegeven in de beheersstructuur en checks and balances.

Vraag 6

Wat vindt u van de steeds breder klinkende kritiek dat NOC*NSF te ver is doorgeschooten in het streven om olympische medailles te halen? Wat is uw standpunt over de gekozen verdeling, waarbij het gevolg van investeringen in een select aantal sporten er toe leidt dat een aantal andere sporten (nagenoeg) niets meer krijgt?

Antwoord 6

Zie mijn antwoorden op de vragen 2 en 4.

Vraag 7

Erkent u dat er ook talentvolle (toekomstige) topsporters kunnen opbloeien in een bond die niet (altijd) de medaillekandidaten levert? Zo ja, wat vindt u ervan dat die (toekomstige) topsporters niet kunnen rekenen op onze nationale sportkoepel? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Zoals ik heb aangegeven bij mijn antwoord op vraag 2, is er binnen de top 10 ambitie nadrukkelijk aandacht voor talentontwikkeling. Binnen de focus is er aandacht voor talentprogramma's. Toekomstige topsporters die deze programma's volgen presteren nu nog niet op voldoende niveau, maar de verwachting bestaat dat deze talenten van nu in de toekomst (2020 en verder) medailles kunnen halen.

Er is bovendien ruimte voor maatwerk: talenten die zelf goed presteren, maar waarvan de topsportprogramma's van de bonden niet meer worden gefinancierd, kunnen nog steeds ondersteund worden. Daarnaast blijven in een aantal programma's, die buiten de focus vallen, wel de talent statussen van toepassing en blijft een talent in aanmerking komen voor sommige faciliteiten en voorzieningen. Ook zullen de investeringen in de Centra voor Topsport en Onderwijs (CTO's) op niveau blijven.

Vraag 8

Hoe verhoudt de politieke wens tot het komen tot een Olympisch niveau en klimaat zich tot de keuze van NOC*NSF om juist minder bonden aan te merken als potentieel Olympisch?

Antwoord 8

Bij de top-10 ambitie wordt geïnvesteerd in kansrijke sporten, zowel Olympisch, niet Olympisch (zoals korfbal, baseball, bridge en dammen) en Paralympisch.

De focus binnen de topsport past mijns inziens goed binnen de ambitie van het Kabinet om de Nederlandse Sport op Olympisch niveau te brengen. Hierbij zijn onze topsporters belangrijke rolmodellen voor de maatschappij en kunnen ze jong en oud inspireren en stimuleren om te gaan sporten en bewegen. Zoals Epke Zonderland die veel kinderen inspireert om aan de rekstok te hangen en Marlou van Rhijn die kinderen met en zonder handicap aanzet om lid te worden van de atletiekvereniging.

Vraag 9

Het is toch waar dat het realiseren van het stipendium juist tot doel had om jonge talenten in staat te stellen om – niet financieel belemmerd – tot de top te klimmen? Wat vindt u ervan dat het ene talent anders wordt behandeld dan het andere talent, enkel en alleen vanwege de sportkeuze?

Antwoord 9

Doel van de stipendiumregeling is het creëren van een inkomensvoorziening voor fulltime topsporters met een minimaal internationaal prestatieniveau in een door NOC*NSF erkende topsportdiscipline.

Het stipendium wordt vanaf 2013 gekoppeld aan de focusgedachte. Dit betekent inderdaad dat er topsportdisciplines zijn, die niet binnen deze nieuwe focus vallen. Dat kan voor sommige stipendium sporters betekenen, dat zij (na een afbouwperiode van een half jaar) geen stipendium meer krijgen, indien ook de prestaties achterwege blijven. Voor die sporters en talenten die wel goed presteren in de betreffende disciplines is er ruimte voor individueel maatwerk zodat ook zij in aanmerking kunnen komen voor een stipendium.

Vraag 10

Welke rol ziet u voor zichzelf, als minister die verantwoordelijk is voor Sport, in de discussie over het verdelen van geld bestemd voor topsport, mede in het licht van de mogelijkheden voor talentontwikkeling en stimulering van de breedtesport?

Antwoord 10

De herverdeling van de topsportmiddelen staat los van de middelen die geïnvesteerd worden in de breedtesport onder meer via het programma Sport en Bewegen in de Buurt en via de middelen die de bonden voor sportparticipatie ontvangen vanuit LOTTO-middelen.

Vanaf 2013 ondersteun ik de top-10 ambitie in financiële zin door een belangrijk deel van de topsportmiddelen van VWS (met uitzondering van de middelen voor doping, evenementen en stipendium) in één subsidie aan NOC*NSF beschikbaar te stellen. Hierdoor leg ik de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het topsportbeleid bij de sport, de partij die hier primair over gaat. Ik stuur op hoofdlijnen en door de gebundelde aanpak worden de administratieve lasten voor zowel VWS als de bonden flink verminderd.

Bij het verlenen van de subsidie maak ik wel een aantal afspraken met NOC*NSF, over o.a. monitoring en evaluatie en het ontsluiten van kennis richting breedtesport.

Vraag 11

Bent u bereid in gesprek te gaan met NOC*NSF en de mogelijkheden te bespreken of een andere herverdeling, waardoor weer meer sporten aanspraak zouden maken op toekenning van topsportgeld, mogelijk en wenselijk is? Zo niet, waarom niet?

Antwoord 11

Nee. Zie mijn antwoorden bij de voorgaande vragen.